

фіксування електронним. З метою досягнення мети сталого розвитку прогнозна складова обліково-аналітичного забезпечення потребує подальшого розвитку. Саме тому одним із перспективних напрямів подальших наукових досліджень є визначення місця та ролі обліково-аналітичного забезпечення в управлінні підприємством. Крім того потребують подальшого дослідження питання оцінки ефективності забезпечення реалізації стратегічних цілей діяльності підприємств в умовах цифрової економіки, що представляє, як наукову та прикладну цінність; розробка оптимального обліково-аналітичного забезпечення, що дозволить протягом нетривалого періоду при мінімальних витратах запровадити інноваційні елементи автоматизації обліку.

Список використаних джерел

1. Войнаренко М.П., Скоробогата Л.В. Мережеві інструменти капіталізації інформаційно інтелектуального потенціалу та інновацій. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2015. № 3. Т. 3. С. 18-24.
2. Кононенко Л.В., Ніколаєва С.П. Трансформація системи обліково-аналітичного забезпечення як складової управління підприємством в умовах сталого розвитку та діджиталізації суспільства. *Економічний простір*. 2022. № 177. С. 69-75.
3. Обліково-аналітичне забезпечення в системі ризиків та загроз економічної безпеки аграрних підприємств України: монографія / С.І. Василюшин; Харків. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Харків: Друкарня Мадрид, 2020. 419 с
4. Пелех У.В. Обліково-аналітичне забезпечення реалізації стратегічних цілей діяльності підприємства в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. 2022. № 39. С. 116-120.
5. Про стимулювання розвитку цифрової економіки України: Закон України 15 липня 2021 року № 1667-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>

Кузь В.І., к.е.н., доцент

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, м. Чернівці

ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПРЕЗЕНТАЦІЯ БІЗНЕСУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Функціонування будь-якого суб'єкта підприємницької діяльності в ринковому середовищі потребує розширення меж розкриття інформації задля повноцінного інформування та забезпечення позитивного ставлення до бізнесу інших соціально-економічних суб'єктів. У даному контексті отримання конкурентних переваг проявлятиметься у формуванні організаційного, клієнтського та людського капіталів, сприянні ефективному залученню інвестицій, акцентуванні уваги на досягненні стратегічних цілей розвитку, адаптації до фактичних та потенційних господарських ризиків тощо. Проте поряд зі збільшенням масиву вихідної інформації зростає ризик зниження рівня інформаційної безпеки суб'єкта господарювання. Розв'язання ідентифікованої проблеми необхідно проводити комплексно на основі аналізу рівня релевантності звітних даних для користувачів та безпечності розкриття інформації відносно досягнутих конкурентних переваг.

Зростання інформаційних потреб користувачів у даних, які характеризують різні аспекти фінансово-господарської діяльності є результатом ускладнення процесу прийняття рішень через збільшення кількості управлінських об'єктів, їх нетиповістю та неформальністю за змістом, а також орієнтацією на досягнення стратегічних цілей. У контексті чого заінтересовані в інформації суб'єкти потребують даних про особливості управління, соціальну та екологічну складові бізнесу, перспективи розвитку суб'єкта підприємницької діяльності тощо. Таким чином, процес звітування необхідно розглядати в якості інтегрованого розкриття даних про фінансово-господарську діяльність відносно активних та актуальних інформаційних запитів користувачів. «Інтегрована інформація включає облікову, нормативну, планову, фінансову, податкову, управлінську, статистичну, оперативну, технічну інформацію, а також інші економічні дані, що відображаються через систему натуральних, трудових і вартісних показників» [4, с. 241]. Результатом інтегрованого підходу до розкриття інформації є інтегрований звіт, наповнення якого

максимально відповідає актуальним інформаційним запитам користувачів на певному етапі розвитку економічних відносин. «Інтегрований звіт – це дієвий інструмент налагодження діалогу і взаєморозуміння між компаніями і зовнішнім співтовариством, а також інструмент самовдосконалення компанії в частині системи управління та обліку» [1, с. 457]. «Інтегрована звітність – гармонізація фінансової та нефінансової звітності, де узагальнено інформацію про фінансовий стан та результати фінансово-господарської, соціальної та екологічної діяльності, що дає можливість оцінити ефективність прийнятих управлінських рішень та визначити стратегічні аспекти розвитку» [3, с. 25].

Формування та оприлюднення інтегрованого звіту є позитивним для всіх суб'єктів процесу звітування. Органи державного управління через долучення до розробки стандартів інтегрованої звітності та вимог відповідного розкриття інформації отримують можливість додаткового регламентування бізнесу та інструменти захисту суспільних інтересів. Суб'єкти підприємницької діяльності за допомогою інтегрованого звіту мають можливість забезпечити додаткове вигідне представлення власного бізнесу. Користувачі інтегрованої звітності отримують додаткову інформацію, яка характеризує нетрадиційні аспекти діяльності, подану не тільки у фінансовому форматі, що дозволяє раціоналізувати процес прийняття управлінських рішень через якісно сформоване інформаційне забезпечення.

Інтегрована звітність для виконання покладених на неї функцій повинна містити інформацію про загальну характеристику суб'єкта підприємницької діяльності, зовнішнє соціально-економічне середовище, бізнес-модель, модель управління, структуру власності, підходи до розподілу ресурсів, ризику та невизначеності, результати діяльності, цільові показники виробничо-фінансової, соціальної, екологічної діяльності, стратегічні напрями розвитку та перспективи на майбутнє, індикатори, що вказують на сталий розвиток тощо.

Хоча інтегрована звітність вирішує важливі завдання, пов'язані з презентацією бізнесу та отриманням конкурентних переваг, досліджуваному формату розкриття інформації характерні організаційні, методологічні та методичні проблеми. До них необхідно віднести відсутність практики підготовки інтегрованої звітності, невизначеність її обсягів та формату, загальність рекомендацій щодо організації та складання досліджуваного виду звітності, необхідність адаптації існуючих облікових систем до потреб ідентифікації та інформаційного оброблення нових об'єктів обліку та звітності, можливі розбіжності між значеннями показників у різних формах звітності, зниження рівня інформаційної безпеки через розкриття даних, які наділені конфіденційними характеристиками. З останньою проблемою стикнулися суб'єкти господарювання, які мають практичний досвід підготовки інтегрованої звітності: інформація, необхідна для складання інтегрованого звіту може стати бар'єром для багатьох компаній, адже не всі вони будуть охочі розкривати в інтегрованому звіті всю наявну в них інформацію про фактори створення та зміни вартості, стратегічні аспекти діяльності та існуючі ризики через можливість її використання іншими компаніями для покращання власних конкурентних позицій [5, с. 299-300]. Дана проблема вказує на необхідність дотримання балансу при виконанні завдань з презентації бізнесу та забезпечення інформаційної безпеки суб'єкта підприємницької діяльності.

Безпека інформаційної системи суб'єкта господарювання забезпечується через дотримання її цілісності, конфіденційності та доступності даних. Наведені принципи повинні бути включені у процес розкриття інформації, що поряд з релевантним змістовим наповненням інтегрованого звіту, стратегічною орієнтацією показників, суттєвості та достовірності даних, реагуванням на інформаційні запити користувачів, передбачає низку обмежень щодо наведення облікових даних у звітності.

В інтегрованій звітності доцільно наводити ретроспективні фінансові дані та потенційні наміри підкріплені числовими значеннями, які виконуватимуть для бізнесу презентаційну функцію, проте не дозволять іншим суб'єктам оцінити зміни зовнішнього ринкового середовища та кон'юнктури, ідентифікувати слабкі місця бізнес-моделі та стратегії розвитку суб'єкта підприємницької діяльності. Особливо завуальовано необхідно наводити інформацію про випуск нових зразків продукції чи вихід на нові ринки збуту, зважаючи на конфіденційність таких даних.

«Цілісність бухгалтерських даних – це можливість заважати заінтересованим суб'єктам несанкціонованим або небажаним способом змінювати дані» [2, с. 65]. У контексті підготовки інтегрованого звіту необхідно наводити показники, які методологічно та розрахунково пов'язані з іншими показниками, що унеможливить розкриття їх змісту чи інтерпретації в негативному значенні через присутність у зовнішнього суб'єкта опортуністичних цілей. За даних умов користувач, що володіє базовими знаннями може простежити взаємозалежність показників звітності, об'єктивно оцінити стан і тенденції та зробити правильні висновки.

Інтегрована звітність розкриває дані у фінансовому та нефінансовому форматі, містить ретроспективну та перспективну інформацію. Зважаючи на масштабність звітних об'єктів, що ідентифікуються на основі інформаційних потреб користувачів для практичної реалізації необхідно брати показники, які відповідають інформаційним інтересам основних груп соціально-економічних суб'єктів з якими взаємодіє суб'єкт підприємницької діяльності.

Для посилення презентаційного ефекту від розкриття інформації суб'єкту підготовки інтегрованої звітності необхідно застосовувати різні формати розкриття даних (табличний, текстовий, графічний), активно поєднувати їх. Дані дії повинні проводитися з дотриманням принципу суттєвості та стислості задля зменшення інформаційного навантаження на користувачів відносно конкретного факту чи події.

Отже, ефективність інформування суб'єктів зовнішнього соціально-економічного середовища про фінансово-господарську діяльність залежить від раціональності організації та здійснення суб'єктом підприємницької діяльності інформаційної політики, яка повинна базуватися на виконанні двох основних завдань: розкриття релевантних для користувачів даних та забезпечення інформаційної безпеки.

Список використаних джерел

1. Єршова Н.Ю. Розвиток методологічних основ формування інтегрованої звітності. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2016. Вип. 1. С. 451-459.
2. Легенчук С.Ф., Назаренко Т.П., Царук І.М. Принципи захисту даних у системі обліку: управлінські аспекти. *Економіка, управління та адміністрування*. 2021. №2(96), 61-69.
3. Проданчук М.А. Інтегрована звітність – інструмент управління підприємством. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2014. №2. С. 24-31.
4. Сльозко Т.М. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика. К.: Центр учбової літератури, 2013. 304 с.
5. Adams S., Simnett R. Integrated Reporting: An Opportunity for Australia's Not-for-Profit Sector. *Australian Accounting Review*. 2011. Volume 21, Issue 3. P. 292-301.

Кулага І.В., к.е.н., доцент

Ткаченко О.В., к.е.н., професор

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, м.Київ

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Сталість розвитку регіонів – це глобальний виклик, перед яким стоїть сучасне суспільство. Модель сталого розвитку орієнтується у своїй системній єдності на реалізацію як мінімум трьох сумісних цілей – на забезпечення економічної ефективності, досягнення соціальної справедливості та відповідності екологічним імперативам [1]. Отже, сталість розвитку регіонів вимагає забезпечення гармонійного поєднання економічного зростання, соціального розвитку та збереження природних ресурсів [2].

Планування регіонального розвитку на засадах сталості передбачає, перш за все, розробку стратегії, яка визначає основні цілі, пріоритети та напрямки розвитку регіону на певний період часу та включає в себе широкий спектр заходів і політик, спрямованих на сприяння сталому економічному, соціальному та екологічному розвитку регіону.

Розробка стратегії методологічно передбачає такі етапи: